

Sygn. akt VI GC 1842/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Barbara Golec

Protokolant: Justyna Leszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...)S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. J. kwotę 3 542,00 zł (trzy tysiące pięćset czterdzieści dwa złote) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 listopada 2016 r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 719,20 zł (siedemset dziewiętnaście złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

asesor sądowy

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 3 czerwca 2019 r. powód M. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)S.A. w W. kwoty 5 100 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 listopada 2016 r. i o zwrot kosztów procesu. Wskazał, że jako cesjonariusz dochodzi odszkodowania za skutki zdarzenia, którego sprawca był ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Powód dochodził części należnego, a niewypłaconego odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego (k. 2-5).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 lipca 2019 r. uwzględniono powództwo (k. 40).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucił naruszenie obowiązku minimalizacji szkody. Uznał okres najmu od 1 do 9 września 2016 r. Podniósł, że w dniu zgłoszenia szkody informował poszkodowanych o możliwości organizacji najmu pojazdu zastępczego za swoim pośrednictwem. Propozycja została powtórzona w piśmie z dnia 1 września 2019 r. W razie skorzystania z usług innej wypożyczalni, pozwany zastrzegł weryfikację kosztów najmu (k. 46-51).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W wyniku zdarzenia z dnia 30 sierpnia 2016 r. uszkodzeniu uległ samochód marki S. (...) (nr rej. (...), rok produkcji 1999), będący własnością R. C. (1) i R. C. (2). Sprawca szkody był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego – (...)S.A. w W.. Poszkodowani nie byli uprawnieni do odliczenia podatku VAT.

bezsporne

Po zdarzeniu pojazd był holowany, a policjanci na miejscu zdarzenia zabrali poszkodowanemu dowód rejestracyjny. Poszkodowany po kolizji wymagał pomocy lekarskiej.

Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu w dniu 1 września 2016 r. Pozwany poinformował poszkodowanego o możliwości zorganizowania samochodu zastępczego bez obciążania poszkodowanego kosztami najmu, zastrzegając jednocześnie, że w razie skorzystania z usług innego podmiotu, pozwany uzna stawkę czynszu do 80 zł brutto za dobę. Poszkodowany podał, że już korzysta z pojazdu zastępczego.

dowód: nagranie na płycie CD k. 54, zeznania świadka R. C. (1) k. 195v

Pozwany w dniu 7 września 2016 r. przeprowadził oględziny uszkodzonego pojazdu, a następnego dnia sporządził i przekazał poszkodowanemu kosztorys naprawy.

Pozwany przyznał w dniu 27 września 2016 r. odszkodowanie tytułem kosztów naprawy pojazdu w kwocie 2 703,88 zł. Środki zostały wypłacone poszkodowanemu w dniu 28 września 2016 r.

Poszkodowany zlecił mechanikowi naprawę pojazdu dopiero po otrzymaniu odszkodowania za uszkodzony samochód. Naprawę zakończono w dniu 13 października 2016 r.

dowód: oświadczenie k. 15, decyzja k. 16, potwierdzenie przelewu k. 17, harmonogram likwidacji szkody k. 18, akta szkody na płycie CD k. 54, zeznania świadka R. C. (1) k. 195v

Poszkodowany wynajmował samochód zastępczy marki V. (...) od powoda M. J. w okresie od dnia 30 sierpnia 2016 r. do dnia 13 października 2016 r. Dobowa stawka czynszu najmu wynosiła 200 zł netto. Poszkodowany został obciążony czynszem za 45 dni, w łącznej kwocie 11 070 zł brutto. Faktura została doręczona pozwanemu w dniu 28 października 2016 r. Samochód był niezbędny poszkodowanemu m.in. by dojeżdżać do pracy wykonywanej na terenie C.i na wizyty lekarskie.

dowód: umowa najmu k. 10, oświadczenie poszkodowanej k. 11, ogólne warunki najmu k. 12, cennik k. 13, protokół zdawczo-odbiorczy k. 14, faktura k. 19, oświadczenie poszkodowanego k. 27, zeznania świadka R. C. (1) k. 195v

Umową zawartą w dniu 30 sierpnia 2016 r. poszkodowany przelewał na rzecz powoda wierzytelność przysługującą mu wobec pozwanego z tytułu szkody wyrządzonej dnia 30 sierpnia 2016 r. w zakresie odszkodowania za korzystanie z samochodu zastępczego.

dowód: umowa cesji wierzytelności k. 20

Decyzją z dnia 20 października 2016 r. pozwany przyznał powodowi 640 zł odszkodowania za najem pojazdu zastępczego, uznając 8 dni najmu od zgłoszenia szkody do dnia, kiedy powinna zakończyć się naprawa (doliczono czas na dostarczenie kosztorysu, dwa dni na dostawę części zamiennych, dwa dni naprawy, 1 dzień organizacyjny). Pozwany uznał stawkę czynszu w wysokości 80 zł za dobę, powołując się na propozycję organizacji najmu.

dowód: decyzja k. 22, pismo pozwanego k. 23

Powód bezskutecznie wezwał pozwanego do wypłaty dalszego odszkodowania.

dowód: wezwanie do zapłaty k. 21, pismo pozwanego k. 24, odwołanie k. 25-26

Pozwany w okresie najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego współpracował z ogólnopolskimi wypożyczalnią pojazdów, zapewniając swoim klientom samochody zastępcze bez obciążania ich kosztami.

dowód: umowy, aneksy do umów, załączniki k. 68-175

Niezbędny i uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego w związku z naprawą wynosił 17 dni kalendarzowych, po uwzględnieniu wszelkich okoliczności, w tym przerw technologicznych i organizacyjnych, dni wolnych od pracy, dobowych norm pracy. Technologiczny czas naprawy wynosił 4 dni. Po zdarzeniu samochodu nie można było użytkować. Części zamienne powinny być zostać zamówione w dniu 9 września 2016 r., a odebrane w dniu 12 września 2016 r. Naprawę serwis powinien rozpocząć w dniu 13 września 2016 r. Naprawa powinna zostać zakończona w dniu 16 września 2016 r., wtedy również przypadałby koniec najmu pojazdu zastępczego.

Pojazd uszkodzony i najęty należały do klasy (...). Średnia dobową stawką czynszu pojazdu tej klasy wynosiła 214,38 zł brutto (stawki mieściły się w przedziale od 148,89 zł do 270 zł brutto).

dowód: opinia biegłego z zakresu motoryzacji mgr W. K. k. 206-229

Ustalając stan faktyczny oparto się na opinii biegłego sądowego mgr W. K.. Opinia została sporządzona rzetelnie, z wykorzystaniem wiedzy fachowej i doświadczenia zawodowego, logicznie uzasadniona oraz oparta na znajomości akt sprawy. W ocenie Sądu była ona wystarczająca do rozstrzygnięcia, a zastrzeżenia powoda nie wskazywały na konieczność uzupełnienia opinii. Podkreślić trzeba, że powód nie uzupełnił materiału dowodowego, by wykazać zasadność dłuższego okresu najmu pojazdu zastępczego, powołał się jedynie na brak obowiązku poszkodowanego angażowania własnych środków w celu naprawy pojazdu. Ocena zasadności oczekiwania na wypłatę odszkodowania należała do Sądu.

Oddalono wniosek o przesłuchanie świadka R. C. (2), za wystarczające uznając zeznania świadka R. C. (1). Nie zachodziła również potrzeba ustalania szczegółów najmu organizowanego przez pozwanego, gdyż poszkodowany nie wykazał zainteresowania ofertą, co więcej w okolicznościach sprawy oceniono, że propozycja nie była dla poszkodowanego wiążąca.

Wniosek o przeprowadzenie dowodu z cenników przedłożonych przez powoda oddalono, ponieważ zostały one przedstawione wybiórczo, nie zawierały kompletnych informacji, zwłaszcza co do aktualności ofert na czas wynajmu pojazdu przez poszkodowanego. Podobnie nie przeprowadzono dowodu z faktur i decyzji wydanych w innych sprawach ubezpieczeniowych, mając na uwadze konieczność indywidualnej oceny każdego przypadku.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Podstawę prawną roszczenia stanowił przepis art. 822 § 1 k.c., który stwarza po stronie ubezpieczyciela obowiązek zapłacenia określonego w umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej odszkodowania za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, wobec której odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z § 2 wymienionego przepisu, umowa obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w niej zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Przesłankami powstania odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela są zatem: zaistnienie zdarzenia, z którym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wiąże odpowiedzialność odszkodowawczą ubezpieczającego lub ubezpieczonego (tj. zdarzenie ubezpieczeniowe), szkoda oraz adekwatny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy szkodą a przedmiotowym zdarzeniem. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych precyzuje szczegółowe podstawy i zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela (art. 9, art. 9a, art. 34, art. 36 ustawy).

W rozpoznawanej sprawie zdarzenie ubezpieczeniowe i odpowiedzialność pozwanego z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, legitymacja czynna powoda, a także prawo poszkodowanego do najmu pojazdu zastępczego pozostawały poza sporem. Pozwany kwestionował okres najmu i wysokość stawki czynszu.

W myśl art. 361 § 2 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Szkada jest rozumiana jako utrata lub zmniejszenie aktywów, bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej. Przy ustaleniu szkody stosuje się ogólne zasady prawa odszkodowawczego, choć odszkodowanie należne od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zawsze wypłaca się w pieniądzu. Zasadą jest całkowita kompensata doznanego uszczerbku, wykluczone jest jednak nieuzasadnione wzbogacenie poszkodowanego. Stosownie do art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (adekwatny związek przyczynowy). Normalny związek przyczynowy zachodzi wtedy, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajowym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest rezultatem typowym, w zwykłej kolejności rzeczy, a więc nie będącym rezultatem jakiegoś zupełnie wyjątkowego zbiegu okoliczności.

Mając na względzie powyższe, stwierdzić trzeba, że wypożyczenie samochodu zastępczego pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze szkodą. Jednakże odpowiedzialność pozwanego jest ograniczona jedynie do obiektywnie koniecznych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów związanych z wyrównaniem szkody powstałej w majątku poszkodowanych. Dlatego też ustalając wysokość szkody związaną z najmem samochodu zastępczego, pod uwagę należało wziąć co do zasady przeciętny koszt najmu pojazdu odpowiadającego klasą pojazdowi wynajętemu oraz obiektywny okres, jaki jest konieczny, a zarazem wystarczający do wykonania czynności związanych z likwidacją szkody w postaci uszkodzenia pojazdu.

Odnosnie do długości okresu najmu to nie może być on dowolnie ustalany. W wartości szkody mieści się bowiem jedynie okres, który jest wymagany i potrzebny dla dokonania naprawy pojazdu z uwzględnieniem technologicznego czasu naprawy, czasu związanego z przyjęciem i wydaniem pojazdu, a także w zależności od okoliczności, czasu potrzebnego na zamówienie części oraz okresu od zgłoszenia szkody do ustalenia zakresu uszkodzeń. Powód dochodził kosztów najmu przez 45 dni, z których pozwany uznał 8 dni. W realiach sprawy długość okresu najmu była ściśle uzależniona od zakresu uszkodzeń pojazdu oraz procesu naprawy. W oparciu o sporządzoną opinię biegłego ustalono, że uzasadniony czas najmu pojazdu wynosił 17 dni kalendarzowych w okresie od dnia 30 sierpnia 2016 r. do dnia 16 września 2016 r., w tym 4 dni robocze na czynności naprawcze, uwzględniając brak możliwości użytkowania pojazdu w stanie uszkodzonym. W ocenie Sądu w okresie zasadnego najmu mieści się czas na zgłoszenie szkody, co nastąpiło 2 dni po zdarzeniu. Poszkodowanemu nie można w tym względzie zarzucić zwłoki, a jednocześnie od razu potrzebował on pojazd zastępczy, z uwagi na stan uszkodzonego pojazdu, problemy zdrowotne i konieczność dojazdu do pracy. Nie było jednak uzasadnione zwlekanie przez poszkodowanego ze zleceniem naprawy pojazdu, skoro już w dniu 8 września 2016 r. znał zakres uszkodzeń pojazdu uznany przez pozwanego. Już wówczas poszkodowany mógł zlecić naprawę mechanikowi, przekazując kosztorys sporządzony przez pozwanego. Poszkodowany mógł upoważnić warsztat do odbioru odszkodowania albo też uzgodnić, że zapłata nastąpi po wykonaniu naprawy, co jest powszechnie stosowanym rozwiązaniem. Zauważyć trzeba, że sprawstwo kolizji nie było przedmiotem żadnych wątpliwości, tym samym wypłata odszkodowania w kwocie wynikającej z kosztorysu była jedynie kwestią czasu. Poszkodowany zaś nie kwestionował wypłaconego odszkodowania za naprawę pojazdu, które było stosunkowo niewielkie, gdyż wynosiło 2 703,88 zł. Z uwagi na brak danych

co do przebiegu naprawy, w ślad za opinią biegłego przyjęto okres oczekiwania na części zamienne 2 dni, dni wolne w okresie naprawy 2 dni oraz 3 dni na przeprowadzenie naprawy.

Przechodząc do oceny zasadności dochodzonej stawki czynszu najmu, ustalono, że poszkodowanemu przekazano informacje o organizacji najmu pojazdu zastępczego przez pozwanego i akceptowanych przez niego stawkach czynszu w dniu 1 września 2016 r., czyli już po rozpoczęciu najmu pojazdu zastępczego. Poszkodowany nie podał przyczyn nieskorzystania z propozycji. Jednak z okolicznościami sprawy Sąd ocenił, że oferta pozwanego nie była

dla poszkodowanego wiążąca. Należało bowiem zwrócić uwagę, że pozwany w toku postępowania likwidacyjnego uznał okres najmu wynoszący jedynie 8 dni, przyjmując nawet błędnie w decyzji, że oględziny przeprowadził już w dniu 1 września 2016 r., podczas gdy miały one miejsce dopiero w dniu 7 września 2016 r. Gdyby zatem nawet poszkodowany wynajął pojazd za pośrednictwem pozwanego, nie otrzymałby samochodu na cały niezbędny czas związany z naprawą pojazdu i byłby zmuszony dwukrotnie w praktyce zmieniać pojazd zastępczy. Byłaby to dla poszkodowanego nadmierna uciążliwość, wykraczająca poza przeciętne niedogodności związane z korzystaniem z pojazdów zastępczych po kolizjach drogowych.

Przechodząc do oceny rynkowości stawki czynszu najmu dochodzonej przez powoda, wskazać trzeba, że stawka ta przewyższała średnią stawkę wynoszącą 214,38 zł brutto, jako że wynosiła 246 zł. Nie była to jednak różnica, która świadczyłaby o rażącym wygórowaniu stawki powoda. Pozwany zresztą nie podważał tego, że stawka powoda była stawką rynkową.

Wobec powyższego zasadne odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego wynosiło 4 182 zł brutto (17 dni x 246 zł brutto). Pozwany wypłacił powodowi kwotę 640 zł, wobec czego zasądzono na rzecz powoda dalsze odszkodowanie w kwocie 3 542 zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 listopada 2016 r. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, mając na względzie, że pozwany znał wysokość roszczeń powoda z tytułu najmu pojazdu zastępczego najpóźniej w dniu 20 października 2016 r., kiedy wydał decyzję w tym przedmiocie. Po tej dacie pozwany pozostawał więc w zwłoce z wypłatą dalszego należnego odszkodowania.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielenia stosownie do wyniku postępowania, które powód wygrał w 70%. Koszty postępowania w sumie wyniosły 4 766 zł. Na wskazane koszty złożyły się: poniesione przez powoda - opłata od pozwu 255 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 1 800 zł, wynagrodzenie biegłego 77 zł (łącznie 2 149 zł) i poniesione przez pozwanego - opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 1 800 zł, wynagrodzenie biegłego 800 zł (łącznie 2 617 zł). Wysokość wynagrodzenia pełnomocników wynikała z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Pozwany powinien ponieść 70% kosztów, tj. 3 336,20 zł, a poniósł 2 617 zł, zatem kwotę 719,20 zł należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda.